

Оточіть дитину казкою, не доросліть її передчасно

Казковий світ дитини — це аура, яка безпосередньо формує світогляд майбутньої дорослої людини, її духовні якості, інтелектуальний потенціал. Тому ми переконані, що дитину потрібно «оточити казкою, не дорослити її передчасно».

З давніх-давен прийшли до нас казки, вони впродовж віків були і залишаються чарівними провідниками доброти і милосердя. Перегортаючи сторінки улюблених казок, ми розуміємо, що казки — то наші вчителі, які і виховують, і вчать, і розважають. Саме тому, підходячи до нашого приміщення, у вікні дітей зустрічає Котигорошко зі словами: «Завітайте до бібліотеки». Знайомий казковий персонаж допомагає дитині відчувати себе тут затишно і адаптуватися в незнайомому місці. Екскурсії бібліотекою ми проводимо за допомогою казкових персонажів. Хто, як не вовчик Тишко чи лялька Одарка, зможе краще розповісти дітям, як себе вести в бібліотеці, орієнтуватися серед стелажів, вибрати цікаву книгу. Більшість масових заходів теж не обходиться без літературних та казкових героїв. Постійними їх учасниками є Незнайко, Буратіно, Баба-Яга, а під час зимових свят — Ангелик, чортик Антипко, Солоха. Ми звернули увагу, що дитина вільніше спілкується з ними, висловлює краще свої думки, з радістю відповідає на різні запитання. Малеча хоче бути не тільки пасивним слухачем, а й брати активну участь у проведених масових заходах.

Частим стало святкування у бібліотеці «Прощання з Букварем», де нашому Незнайку допомагають діти у ролях Мальвіни та Буратіно. Одного разу була непередбачена і комічна ситуація. Хлопчик, який грав Буратіно, розплакався, коли почув слова Незнайки, що «кирпатий Буратіно покохав Бабу-Ягу», і, забувши про сценарій, почав переконувати всіх, що він її не любить. Дуже незвичним було відкриття Всеукраїнського тижня дитячої та юнацької книги в Рівненській обласній бібліотеці для дітей у 2005 році. На сцені обласного театру ляльок вперше на суд глядачів була представлена казка-оперета Василя Безкоровайного «Червона Шапочка» на слова Леоніда Полтави. Ідея поставити на сцені дійство з багатьма персонажами, співом, танцями, в костюмах з українським колоритом припала нам до душі. Бажаючих взятися за цю справу шукали недовго. І учні молодших класів, і вчителі з радістю погодилися поставити казку на сцені театру ляльок. В постановці танцювальних номерів брав участь дитячий театр танцю «Арабеск». Костюми та реквізит до вистави збирали діти, бібліотекарі, вчителі. Не став на заваді і карантин. Цікава історія сталася з виконавцем ролі мисливця. Маленький актор захворів, на заміну знайшли іншого хлопчика, який за один день вивчив усі слова. В цей час повернувся перший учень. Обидва дуже хотіли виступати. Щоб не позбавити їх мрії зіграти в казці та ще й на сцені театру ляльок, було вирішено ввести в склад учасників обох. Так з'явився новий герой — брат мисливця ... Можна було б розповісти ще чимало цікавих історій і про виконавицю ролі Білочки, яка виступала з хворим горлом, і про те, як мама хлопчика, що грав Вовка, телефонувала і просила, щоб не шукали заміну, бо дитина всіма силами намагається швидше одужати і потрапити на сцену.

Дуже полюбляють дітями приходити до бібліотеки на цикл зимових свят, які проходять у формі театралізованого дійства. На «Андріївських вечорницях» гостей радо зустрічають Солоха та чортик Андрій. Солоха пригощає всіх справжніми варениками і ворожить з дівчатами, а чорт допомагає хлопцям випробувати себе в обряді кусання калити. Всі запитання, які загадує чортик, пов'язані з книгами, та й Солоха ворожить не традиційно: імена майбутніх чоловіків написані на папірцях, які дівчата витягають з полумиска — це імена казкових персонажів, професії у них теж казкові і незвичні.

Багато років поспіль у відділ естетичного виховання приходять до дітей золотокосий Ангелик та чортеня Антипко з подарунками від святого Миколая. Разом із дівчатами вони беруть участь у різноманітних конкурсах, іграх, забавах. Зі свого досвіду бачимо, що такі заходи краще проводити з одним класом, не робити їх надто масовими тому, що у великій галасливій юрбі дитині важко, а часто і неможливо хоч якось самовиразитися. Головне, аби панувала атмосфера доброго родинного свята. Можливо, тому учні несуть із собою на наші вечорниці калиту, пампушки і вареники, адже приготувані заздалегідь батьками подарунки цікавіше отримувати у бібліотеці з рук вигаданих персонажів.

Як зробити так, щоб дитині не було нудно під час проведення масових заходів? Ми переконалися, що для цього потрібна музика, яскрава наочність, більше ігрових моментів. Музика весела і сумна, ніжна і урочиста дає можливість дитині поринути в чарівний і загадковий світ казки. Для цього ми використовуємо компакт-диски з серії «Знаки Зодіаку для малюків». У них шедеври класичної музики аранжовані і підбрано з врахуванням індивідуальних особливостей, які притаманні кожному астрологічному знаку. При цьому мелодії підбрані таким чином, щоб навіть дуже маленька дитина могла сприйняти їх з легкістю та задоволенням. Крім того, малюки з раннього віку знайомляться з творами класичної музики. Із задоволенням дитвора слухає і підспівує, коли звучать пісні з дитячих казок і мультфільмів. А найулюбленішими є «Пісня про казку» (В. Шаїнського, Ю. Ентіна) та «Приходь, казко».

Книжково-ілюстративна виставка — це форма наочної агітації, яка найбільш характерна для роботи з дітьми у нашому відділі, бо, як відомо, «краще один раз побачити, ніж сто разів почути». Кожну експозицію ми намагаємося оформити привабливо, щоб вона не залишилася поза увагою. Згадаймо відчуття дитинства: яскраві книжкові обкладинки та ілюстрації, немов загадкові двері, за якими сховано таємниці. І чим яскравіші вони, тим сильніше притягують до себе. Тому діти люблять переглядати виставки «Зачаровані казкою» та «Казка на кінчику пензля», на яких, крім робіт відомих художників та ілюстраторів дитячих книг, є і малюнки маленьких читачів.

На власному досвіді ми переконалися, що найцікавішими формами роботи під час проведення масових заходів є інтелектуально-пізнавальні та розважальні ігри, вікторини, конкурси. Сьогодні у творчому доробку відділу є музично-театралізовані заходи: «Світ казковий, загадковий», «У світі казки чарівної», «Горбинка потіхи маленьким для втіхи», «Все починається з казки». Великою популярністю користуються у дітей вікторини за мотивами літературних і народних казок: «Казковими стежинами», «Лімпопо», «Казкова пошта», «Казки-перевертні», «Лото-забава», «Подорож у казку», «Чарівні речі для малечі», «Полечудес», «Казкове рандеву». Серед наших придумок — інтелектуально-розважальна гра «Казки-перевертні», де дитині потрібно не просто знайти дослівний переклад до запропонованої назви, але й відгадати казку (наприклад: «Мовчазна Параска» — «Язиката Хвеська», «Боса собака» — «Кіт у чоботях», «Безносий велетень» — «Карлик Ніс», «Одягнутий бідняк» — «Голий король»).

Люблять діти гратися в «Лото-забаву». Гру складено на основі літературних казок. На картках двох кольорів написано імена дитячих письменників та назви казок. Потрібно правильно скласти лото, кожному автору повернути його твір. (Напр.: Г.-Х. Андерсен — «Кресало», А. Ліндгрєн — «Пепі Довгапанчоха», брати Грімм — «Пані Метелиця», Леся Українка — «Лелія»). Із задоволенням граються діти у «Лімпопо», де вони показують казку одними рухами, без слів; проводимо конкурси художників, в яких потрібно із закритими очима домалювати казкового героя; музичну розминку, де виконується пісня з тієї чи іншої казки, та багато інших розваг.

Працівники відділу естетичного виховання — люди творчі та енергійні, і є в нас ще багато задумів на майбутнє. Ми намагаємося робити все, щоб зустріч з книгою і казкою була для читача цікавою та пам'ятною подією. Адже кожна дитина неповторна і талановита, зацікавити її легко, треба тільки обережно взяти за руку і повести в чарівний світ звуків, кольорів, казки.

Бажаємо, щоб казки завжди стукали у ваші двері!

